

Analiza stanu gospodarki odpadami na terenie Gminy Barczewo za 2025 rok

I. WPROWADZENIE

Cel przygotowania analizy

Roczna analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Barczewo sporządzona została zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U.2025 poz. 733 ze zm.).

Analizy dokonuje się w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsze opracowanie sporządzono na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, niezamieszkałych i Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, informacji przekazanych przez prowadzących instalacje komunalne oraz rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, a także innych dostępnych danych mających wpływ na koszty funkcjonowania systemu gospodarki odpadami na terenie gminy Barczewo.

Na podstawie art. 9tb ust.1 ww. ustawy analiza obejmować powinna zagadnienia związane z:

- możliwościami przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- potrzebami inwestycyjnymi związanymi z gospodarowaniem odpadami komunalnymi,
- kosztami poniesionymi w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych w podziale na wpływy, wydatki i nadwyżki z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi,
- liczbą mieszkańców,
- liczbą właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w imieniu których gmina powinna podjąć działania, o których mowa w art. 6 ust. 6-12 ww. ustawy,
- ilościami odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy,
- ilościami niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych i bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych,
- uzyskanymi poziomami przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych;
- masą odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy przekazanych do termicznego przekształcania oraz stosunek masy odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania do masy odpadów komunalnych wytworzonych na terenie gminy.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI NA TERENIE GMINY BARCZEWO

Zgodnie z art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Na mocy uchwały nr XIII(128)2019 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 24 października 2019 r., od dnia 1 stycznia 2020 r. Gmina Barczewo przejęła również obowiązek odbioru odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne.

W 2025 r. obowiązywała umowa zawarta w dniu 23 grudnia 2023 r., podpisana w trybie in-house (tzw. zamówienia z wolnej ręki), z Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o. (dalej: ZUK Sp. z o.o.), z siedzibą przy ul. Wojska Polskiego 15 w Barczewie.

W ramach powyższej umowy ZUK Sp. z o.o. zobowiązany był do odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców, ich transportu oraz częściowego zagospodarowania odpadów pochodzących z Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) poprzez przekazanie ich do instalacji komunalnej. Ponadto spółka prowadziła PSZOK w Barczewie, zlokalizowany przy ul. Prostej 15.

Do PSZOK właściciele nieruchomości zamieszkałych mogli, w ramach uiszczanej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, dostarczać m.in. następujące frakcje odpadów: przeterminowane leki, chemikalia, zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony, odpady zielone, odpady budowlano-remontowe oraz tekstylia.

W dniu 17 kwietnia 2024 r., w wyniku przeprowadzonego postępowania przetargowego, została zawarta kolejna umowa z ZUK Sp. z o.o. na odbiór i transport odpadów komunalnych z nieruchomości, na których znajdują się domki letniskowe lub inne nieruchomości wykorzystywane na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne. Umowa ta obowiązywała w okresie od 1 maja 2025 r. do 31 października 2025 r.

Od dnia 1 lutego 2025 r. obowiązuje uchwała nr IX(75)2024 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty dla właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Barczewo. Na jej podstawie ustalono stawkę opłaty w wysokości 37,00 zł miesięcznie od jednej osoby oraz ulgę z tytułu kompostowania bioodpadów w wysokości 5,00 zł od osoby.

Ustalono również podwyższoną stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w przypadku niewypełniania obowiązku selektywnego zbierania odpadów. Od lutego 2025 r. wynosi ona 111,00 zł miesięcznie od jednej osoby i nakładana jest na właściciela nieruchomości po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego zakończonego wydaniem decyzji.

III. UCHWAŁY I ZARZĄDZENIA

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określały w 2025 r. szczegółowo akty prawa miejscowego, w tym:

- Uchwała nr XXVI(243)2020 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Barczewo,
- Uchwała nr XXXIV(326)2021 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVI(243)2020 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Barczewo,
- Uchwała nr XXXIX(364)2021 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 25 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXIV(243)2020 Rady Miejskiej w Barczewie w sprawie ustalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Barczewo,
- Uchwała nr XLIII(428)2022 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Barczewo oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Uchwała nr XLIII(429)2022 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 31 marca 2022 r. w sprawie określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla domku letniskowego na nieruchomości lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne na terenie Gminy Barczewo oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej,
- Uchwała nr XLVI(463)2022 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 30 czerwca 2022 r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od

właściciele nieruchomości zamieszkałych lub właściciele domku letniskowego na nieruchomości lub innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

- Uchwała nr IX(76)2024 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie uchwalenia ryczałtowej stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi od domku letniskowego na nieruchomości albo od innej nieruchomości wykorzystywanej na cele rekreacyjno-wypoczynkowe na terenie Gminy Barczewo
- Uchwała nr IX(75)2024 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie w odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty od właściciele nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Barczewo.

IV. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH, BIOODPADÓW STANOWIĄCYCH ODPADY KOMUNALNE ORAZ PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH I POZOSTAŁOŚCI Z PROCESU MECHANICZNO BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA NIESEGREGOWANYCH (ZMIESZANYCH) ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zgodnie z art. 9e ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, podmiot odbierający odpady komunalne na podstawie umowy z właścicielem nieruchomości jest obowiązany do przekazywania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych bezpośrednio do instalacji komunalnej.

Na terenie gminy Barczewo brak jest technicznych możliwości przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, bioodpadów stanowiących odpady komunalne oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych, jak również pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W związku z powyższym, na podstawie umowy wykonawczej zawartej w dniu 5 czerwca 2012 r., której treść została przyjęta uchwałą nr 26/2012 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, a także zgodnie z uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego, niesegregowane (zmieszane) oraz selektywnie zebrane odpady komunalne z terenu gminy Barczewo są przekazywane do Zakładu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.

V. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI

Wśród potrzeb inwestycyjnych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarki odpadami należy wskazać konieczność dalszej modernizacji i uszczelniania systemu odbioru odpadów komunalnych. Istotne jest w szczególności wprowadzenie rozwiązań umożliwiających bieżące monitorowanie strumienia odpadów.

Do kluczowych potrzeb inwestycyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi należy zaliczyć w szczególności modernizację systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym wprowadzenie zbiórki popiołu i żużli w pojemnikach zamiast w workach, doposażenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w oświetlenie oraz niezbędną infrastrukturę techniczną, zadaszenia, a także rozwój zaplecza logistycznego i edukacyjnego wspierającego prawidłową segregację odpadów przez mieszkańców.

Ważnym kierunkiem działań jest również rozwój infrastruktury związanej z selektywnym zbieraniem odpadów, w tym zwiększenie liczby ogólnodostępnych punktów zbierania odpadów problemowych, takich jak zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne czy przeterminowane leki.

VI. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH W PODZIALE NA WPŁYWY, WYDATKI I NADWYŻKI Z OPŁAT ZA GOSPODAROWANIE ODPADAMI KOMUNALNYMI

1. Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami

W poniższej tabeli przedstawiono wykaz przedsięwzięć związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi, które zostały zrealizowane na terenie gminy Barczewo w roku 2025 oraz związane z nimi poniesione koszty.

Tabela 1. Wydatki poniesione z tytułu gospodarki odpadami w 2025 r. na terenie gminy Barczewo.

Nazwa przedsięwzięcia		Koszt [zł]
Obsługa administracyjna systemu (wydatki związane z pocztą, obsługą informatyczną, wynagrodzeniami i pochodnymi od wynagrodzeń, składki na ubezpieczenie, ZFP, zakup materiałów i wyposażenia)		408 141,20
Koszt odbioru i transportu odpadów*	Nieruchomości zamieszkałe	3 342 473,34
	Domki letniskowe	38 742,56
Koszt zagospodarowania odpadów w instalacji**		2 934 114,96
Koszt transportu pojemników		2 012,60
Zakup wewnętrznych pojemników na odpady kuchenne		27 724,20
Zakup wyposażenia do boksu na ul. Cichej w Barczewie		8 927,00
Zakup ramek i folii na boksy		3 666,75
Inwestycja związana z budową nowej wiaty śmietnikowej przy ul. Cichej w Barczewie		44 218,00
RAZEM:		6 810 020,61

*Na podstawie umowy podpisanej z podmiotem odbierającym odpady tj. Zakładem Usług Komunalnych Sp. z o.o.

**Na podstawie umowy wykonawczej z Zakładem Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie przyjmującym odpady z terenu gminy Barczewo oraz uchwalanymi przez Wspólników ZGOK cennikami opłat za przyjęcie odpadów do zagospodarowania.

W 2025 r. łączne koszty związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi gminy Barczewo wyniosły 6 810 020,61 zł brutto tj. o około 14,56 % więcej w porównaniu z 2024 r.

Najwyższe koszty tj. około 49,08 % łącznej sumy wydatków generowane były przez odbiór i transport odpadów do instalacji. Następne wysokie koszty -około 43,09 % generowało zagospodarowanie odpadów w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.

W tabeli 2 przeanalizowano liczbę złożonych deklaracji z uwzględnieniem zadeklarowania kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach.

Zgodnie ze złożonymi deklaracjami, na dzień 31 grudnia 2025 r. mieszkańcy kompostujący bioodpady stanowili ok. 31,57% ogółu mieszkańców gminy. Jednocześnie liczba osób korzystających z ulgi w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi z tytułu kompostowania bioodpadów systematycznie wzrasta jednak już w mniejszym stopniu.

Zakładając, że gminę Barczewo zamieszkuje 15 056 osób, z czego ok. 5 782 mieszkańców zamieszkuje zabudowę wielolokalową (bez możliwości skorzystania z ulgi), a 9 274 osoby zamieszkują zabudowę jednorodzinną i szeregową (uprawnioną do deklarowania kompostowania bioodpadów), obecnie 4 754 mieszkańców objętych jest ulgą. Stanowi to 51,25% wszystkich mieszkańców uprawnionych do skorzystania z ulgi.

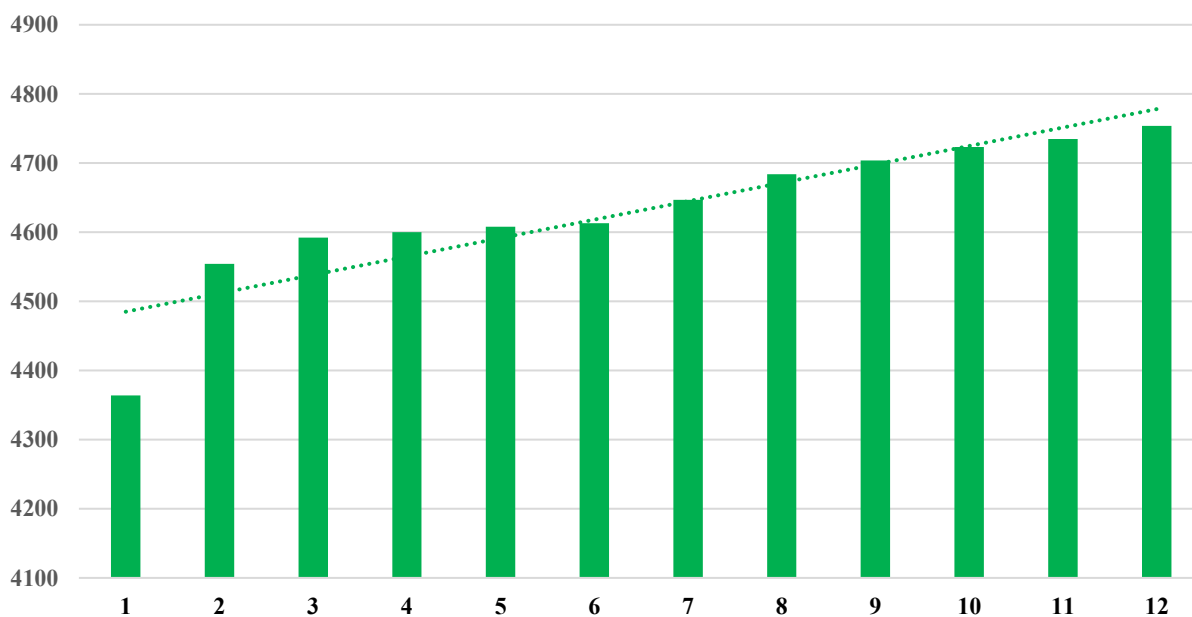
Tabela 2. Liczba osób kompostujących bioodpady w 2025 r. i przeliczenie kwot ulgi za gromadzenie bioodpadów we własnym zakresie.

Miesiące	Liczba złożonych deklaracji z uwzględnieniem kompostowania bioodpadów [szt.]	Liczba osób kompostujących bioodpady- dane z deklaracji	Kwota niżki za kompostowanie bioodpadów (wymiar miesięczny) [zł]
styczeń	1550	4364	21 820
luty	1613	4554	22 770
marzec	1632	4592	22 960
kwiecień	1636	4600	23 000
maj	1641	4608	23 040
czerwiec	1647	4613	23 065
lipiec	1658	4647	23 235
sierpień	1672	4684	23 420
wrzesień	1683	4704	23 520
październik	1690	4723	23 615
listopad	1693	4735	23 675
grudzień	1699	4754	23 770

Wykres 2 przedstawia zmieniającą się liczbę osób, które zadeklarowały gromadzenie bioodpadów w przydomowych kompostownikach. Najwyższy wzrost odnotowano na przełomie stycznia i lutego 2025 r. W okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r. 149 właścicieli nieruchomości, obejmujących łącznie 390 osób, zdecydowało się na zmianę deklaracji i rozpoczęcie kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach, rezygnując tym samym z przekazywania bioodpadów do zagospodarowania.

W 2025 r. Gmina Barczewo kontynuowała działania wspierające edukację ekologiczną, koncentrując się przede wszystkim na zagospodarowaniu bioodpadów. W tym okresie przekazano mieszkańcom pozostałą pulę z 450 kompostowników zakupionych na podstawie Zarządzenia Burmistrza Barczewa nr 0050.142.2024 z dnia 23 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia regulaminu bezpłatnego przekazania kompostowników mieszkańcom Gminy Barczewo.

Wykres 1. Liczba mieszkańców ujętych w deklaracjach na odbiór odpadów korzystających z ulgi z tytułu kompostowania bioodpadów w poszczególnych miesiącach 2025 r.

2. Wpływy z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi

Zgodnie z uchwałą nr IX(75)2024 Rady Miejskiej w Barczewie z dnia 28 listopada 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie w odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości stawki tej opłaty od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie Gminy Barczewo od lutego 2025 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wynosi 37,00 zł/osobę przy założeniu segregacji odpadów bez korzystania z kompostownika. Stawka ta obowiązuje do chwili obecnej.

Cytowana uchwała wskazuje także na zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym w wysokości 5,00 zł/osobę.

Ustalona została również stawka opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komunalnymi na jednego mieszkańca, jeżeli właściciel nieruchomości zamieszkałych nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości 111,00 zł na jednego mieszkańca.

Środki z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie mogą być wykorzystane na cele niezwiązane z pokrywaniem kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 6r ust. 2c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach środki pochodzące z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, które nie zostały wykorzystane w poprzednim roku budżetowym, gmina może wykorzystać na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym:

- koszty wyposażenia nieruchomości w pojemniki lub worki do zbierania odpadów komunalnych,
- koszty utrzymywania pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym,
- koszty utworzenia i utrzymania punktów napraw i ponownego użycia produktów lub części produktów niebędących odpadami,
- koszty usunięcia odpadów komunalnych z miejsc nieprzeznaczonych do ich składowania i magazynowania,
- koszty wyposażenia terenów przeznaczonych do użytku publicznego w pojemniki lub worki, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych, ich opróżnianie oraz utrzymywanie tych pojemników w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym oraz organizacji i utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym i porządkowym miejsc gromadzenia odpadów.

Kwota wpływów od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi względem wyliczonego wymiaru w analogicznym okresie wynosi 6 300 910,60 zł. Kwota nieuregulowanych zobowiązań z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za ww. okres wynosi 662 915,90 zł.

VII. LICZBA MIESZKAŃCÓW OBJĘTA SYSTEMEM GOSPODARKI ODPADAMI NA TERENIE GMINY BARCZEWO

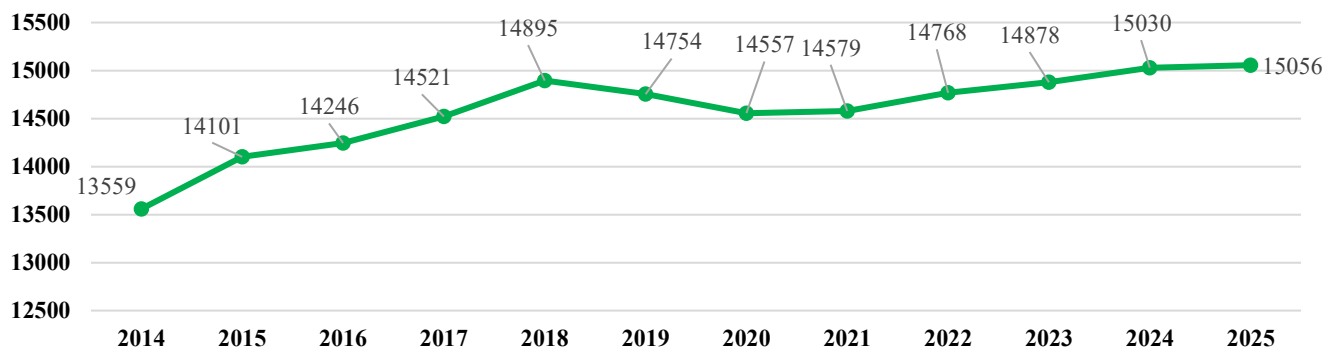
Gmina Barczewo jest gminą miejsko-wiejską, która liczyła 17 076 mieszkańców zameldowanych na pobyt stały (stan wg danych ewidencji mieszkańców USC na 31 grudnia 2025 r.), z czego 10 536 osób to mieszkańcy miejscowości wiejskich zebranych w 32 sołectwach, natomiast 6 540 to mieszkańcy miasta Barczewo.

Z danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, złożonych w Urzędzie Miejskim w Barczewie, wynika, że według stanu na dzień 31 grudnia 2025 r. systemem objętych było 15 056 mieszkańców. Wśród nich 9 003 osoby stanowią mieszkańcy terenów wiejskich, natomiast 6 053 osoby to mieszkańcy miasta Barczewo.

Poniższy wykres przedstawia liczbę mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami komunalnymi w latach 2014–2025, na podstawie złożonych deklaracji.

Wykres 2 przedstawia zwiększającą się liczbę mieszkańców objętych systemem gospodarki odpadami na przełomie lat 2014- 2025 na podstawie złożonych deklaracji.

Wykres 2. Zmiany w zadeklarowanej liczbie mieszkańców z uwzględnieniem 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024 i 2025.

Zgodnie z zapisami art. 6ka ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszyscy właściciele nieruchomości powinni gromadzić powstające odpady w sposób selektywny. Zgodnie z danymi zawartymi w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na dzień 31 grudnia 2025 r. ponad 99 % osób zadeklarowało zbieranie odpadów w sposób selektywny.

W roku 2025 tak jak i w poprzednich latach, prowadzone były kontrole w zakresie sprawdzenia sposobu segregacji odpadów. Ważne jest aby sposób segregacji odpadów był prawidłowy i rzetelny. Wyniki takiej segregacji odpadów powinny mieć odzwierciedlenie w coraz większej ilości segregowanych odpadów oddawanych do ZGOK kosztem zmniejszania się ilości odpadów zmieszanych.

VIII. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie segregacji odpadów komunalnych do właściciela nieruchomości kierowane jest pismem zawiadomienie informujące o uchybieniach oraz wskazujące prawidłowy sposób postępowania z odpadami. Działania te mają charakter informacyjno-edukacyjny i stanowią pierwszy etap postępowania w przypadku nieprzestrzegania zasad selektywnej zbiórki odpadów.

Prowadzenie kontroli oraz podejmowanie działań administracyjnych w przypadkach uporczywego naruszania zasad segregacji odpadów ma na celu zdyscyplinowanie mieszkańców, zapewnienie równego traktowania wszystkich uczestników systemu oraz ograniczenie kosztów funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Barczewo.

W 2025 r. wobec 16 właścicieli nieruchomości, u których pomimo wcześniejszych pouczeń stwierdzono ponowne nieprawidłowości w gromadzeniu odpadów komunalnych, wszczęto postępowania administracyjne. Postępowania te zakończyły się wydaniem decyzji administracyjnych określających wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości podwyższonej, tj. trzykrotności stawki podstawowej. Wysokość opłaty podwyższonej wyniosła 111,00 zł na mieszkańca za jeden miesiąc.

Najwyższa naliczona na właściciela nieruchomości kwota miesięcznej opłaty wynikająca z wydanej decyzji administracyjnej wyniosła 888,00 zł. Decyzje te zostały wydane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i stanowią konsekwencję niewywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku selektywnego gromadzenia odpadów komunalnych.

Do Urzędu Miejskiego w Barczewie wpłynęło jedno odwołanie od wydanej decyzji określającej wysokość opłaty podwyższonej. Odwołanie to, zgodnie z właściwością, zostanie przekazane do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Olsztynie celem rozpatrzenia.

Na bieżąco prowadzone były działania mające na celu weryfikację danych zawartych w deklaracjach. Co miesiąc analizowana jest lista osób zameldowanych na terenie gminy i ich kontrola w postaci wysyłanych wezwań do złożenia wyjaśnień lub korekty deklaracji. Zobowiązane do uiszczania opłaty są osoby faktycznie zamieszkujące daną nieruchomość (fakt zameldowania nie jest tożsamy z faktem przebywania, bytowania).

W stosunku do ośmiu właścicieli nieruchomości zamieszkałych, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, było prowadzone postępowanie administracyjne w sprawie naliczenia opłaty z urzędu zakończone wydaniem decyzji określającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W 2025 r. wystawionych zostało 887 upomnień wzywających do uregulowania należności z tytułu gospodarki odpadami oraz 368 tytułów wykonawczych, dla osób, które nie zareagowały na upomnienia.

IX. ILOŚCI ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY W 2025 R.

1. Analiza ilości odpadów komunalnych na terenie gminy Barczewo

Wytworzone odpady komunalne obejmują odpady komunalne odebrane od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, od właścicieli domków letniskowych lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe oraz odpady zebrane w PSZOK.

Zgodnie z danymi zaczerpniętymi z dokumentu *Ochrona środowiska*, które opracował GUS (27.11.2025 r.) w 2024 r. wytworzono 14 158 tys. ton odpadów komunalnych i odnotowano wzrost wytworzenia o 5,3% w stosunku do roku ubiegłego. Nastąpiło zwiększenie ilości wytworzonych odpadów komunalnych na jednego mieszkańca Polski z 357 kg w 2023 r. do 377 kg w 2024 r.

Ilość odpadów odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w gminie Barczewo w 2025 r. wyniosła 5 633,90 Mg co stanowi 6,52% odpadów więcej w porównaniu z 2024 r.

W 2025 r. ilość odebranych lub zebranych odpadów wyniosła **374,20 kg** na 1 zadeklarowanego mieszkańca (w 2024 r. było to 350,39 kg) czyli była to niemalże identyczna ilość w porównaniu do średniej statystycznej w Polsce, w tym:

- tworzyw sztucznych – 33,28 kg na mieszkańca,
- opakowań ze szkła – 24,51 kg na mieszkańca,
- odpadów wielkogabarytowych – 34,75 kg na mieszkańca,
- zmieszanych odpadów z budowy remontów i demontażu – 28,18 kg na mieszkańca,
- papieru i tektury - 18,28 kg na mieszkańca,
- bioodpady – 36,89 kg na mieszkańca,
- popiołu i żużlu – 9,96 kg na mieszkańca.

Porównując dane z GUS, ale z danymi z 2024 r. średnio statystyczny Polak wytworzył:

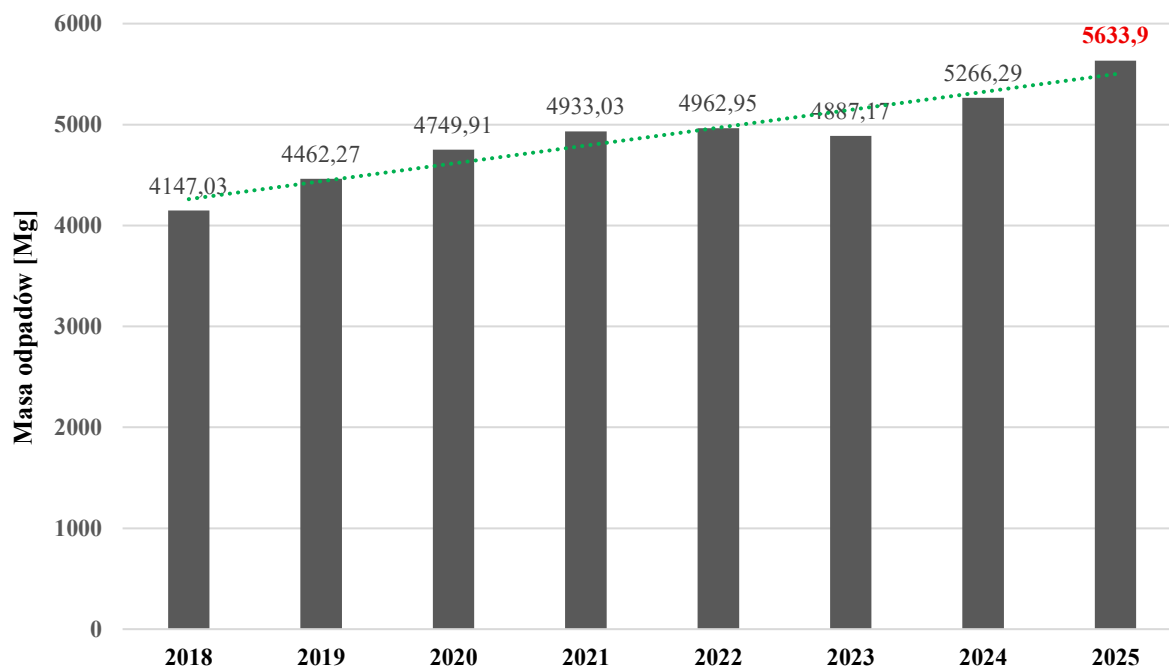
- bioodpadów- 60 kg
- szkła- 20 kg
- odpadów wielkogabarytowych- 20 kg
- papieru i tektur- 17 kg
- tworzyw sztucznych -16 kg

Na terenie gminy Barczewo w 2025 r. odpady niesegregowane (zmieszane) stanowiły ok. 50,56 % całego strumienia odpadów odebranych od mieszkańców. Frakcje selektywnie zebrane tj. papier, opakowania ze szkła, tworzywa sztuczne to jedynie ok. 20,33% odebranych odpadów z nieruchomości zamieszkałych. Biorąc pod uwagę całkowitą masę odpadów (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe) gmina Barczewo w 2025 r. nie osiągnęła poziomu recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych 36,16 % (wymagane do osiągnięcia 55%). Na dzień 30 kwietnia 2026 r. *sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi* jest na etapie weryfikacji przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Na wykresie 3 przedstawiono ilości odpadów komunalnych odebranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w latach 2018-2025 z terenu gminy Barczewo.

W 2025 r. zaobserwować można duży wzrost masy tj. o 367,61 Mg odebranych odpadów w porównaniu z rokiem 2024.

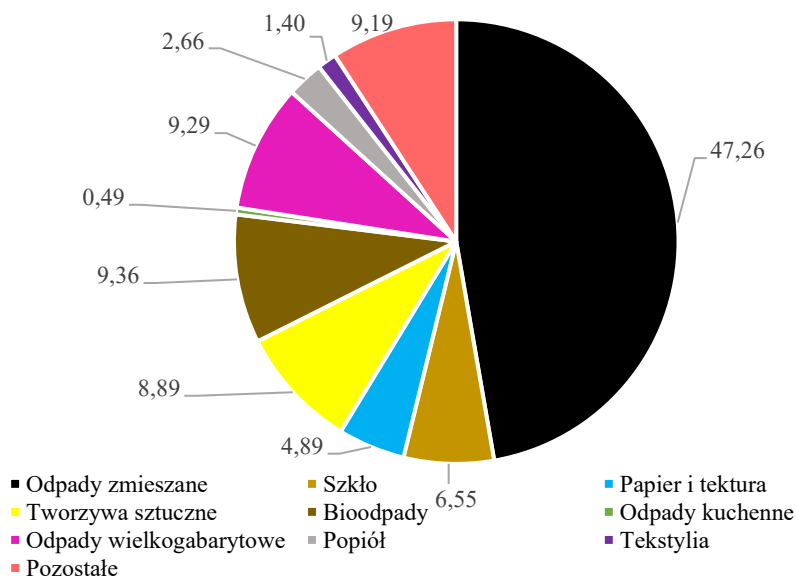
Wykres 3. Analiza zmieniającej się ilości odpadów z terenu gminy Barczewo na lata 2018-2025.

Analiza danych za 2025 r. wskazuje na dalszy wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przy jednoczesnym niewystarczającym poziomie ich selektywnej zbiórki. Utrzymujący się wysoki udział odpadów zmieszanych oraz niski poziom frakcji zbieranych selektywnie przekładają się bezpośrednio na nieosiągnięcie wymaganego poziomu recyklingu. Konieczne jest zatem dalsze wzmacnianie działań edukacyjnych wśród mieszkańców, rozwijanie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz podejmowanie działań ograniczających ilość odpadów trafiających do strumienia odpadów zmieszanych. Szczególne znaczenie ma poprawa jakości segregacji, w tym eliminacja zanieczyszczeń w bioodpadach, co może przyczynić się zarówno do zwiększenia poziomów recyklingu, jak i obniżenia kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi.

Na poniższym wykresie przedstawiono udział poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu gminy Barczewo w 2025 r. od właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Na wykresie 4 zostały ujęte tylko te frakcje odpadów, których odebrano najwyższe ilości.

Wykres 4. Procentowy udział masy odpadów z podziałem na poszczególne frakcje.

W 2025 r. odebrano łącznie 5 633,90 Mg odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu gminy Barczewo.

Jak wynika z przedstawionych danych, w dalszym ciągu największy udział w strumieniu odpadów komunalnych stanowią odpady niesegregowane (zmieszane).

Tabela 3. Ilości odpadów odebranych i zebranych w 2025 r. na terenie gminy Barczewo zarówno z nieruchomości zamieszkałych jak i niezamieszkałych z podziałem na firmy i frakcje odebranych odpadów.

Kod odpadu	Złom PHU Artysiewicz [Mg]	Remondis Warmia-Mazury Sp. z o.o. [Mg]	ZUK Sp. z o. o. nieruchomości zamieszkałe (bez PSZOK) [Mg]	ZUK Sp. z o. o. nieruchomości niezamieszkałe [Mg]	Koma Olsztyn Sp. z o. o. [Mg]
15 01 01 Opakowania z papieru i tektury		6,80			6,54
15 01 04 Opakowania z metali	8,351				
15 01 07 Opakowania ze szkła			369,14	47,44	0,72
20 01 01 Papier i tektura			241,76	46,26	0,26
20 01 11 Tekstylia			17,20		
20 01 39 Tworzywa sztuczne			501,12	58,44	3,24
20 01 99* Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny			149,98		
20 01 28 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji			27,78		
20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji			365,52		
20 03 01 Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne		104,96	2662,80	669,84	25,44
20 03 07 Odpady wielkogabarytowe		1,66	137,06		1,44
20 03 07* Drewno			76,10		

W tabeli 3 zestawiono ilości odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Barczewo w 2025 r. z nieruchomości zamieszkałych, z domków letniskowych oraz nieruchomości niezamieszkałych i firm nie należących do gminnego systemu gospodarki odpadami z podziałem na wszystkie podmioty wpisane do gminnego rejestru działalności regulowanej (RDR) odbierające odpady z terenu gminy, które złożyły sprawozdanie podmiotów odbierających i zbierających odpady komunalne. Nie uwzględniono tu ilości odpadów budowlanych i remontowych, gdyż nie stanowią one odpadów komunalnych oraz odpadów zebranych w PSZOK.

Nieruchomości zamieszkałe wygenerowały odpady stanowiące ponad 82,25 % wytworzonych odpadów na terenie gminy w 2025 r.

W tabeli 4 przedstawiono porównanie ilościowe poszczególnych frakcji odpadów odebranych z terenu gminy Barczewo z nieruchomości zamieszkałych w roku 2024 i 2025.

Tabela 4. Ilości odpadów odebranych w 2024 i 2025 r. od właścicieli nieruchomości zamieszkałych oraz zebranych w PSZOK z terenu gminy Barczewo.

Frakcja odpadów	Ilość 2024 rok		Ilość 2025 rok		Spadek czy wzrost masy odpadów?	
Niesegregowane (zmieszane)	2 972,77 [Mg]		2 662,80 [Mg]		Spadek o 10,43 %	
Papier	240,44	Suma: 1112,916	275,26	Suma: 1145,52	wzrost o 14,48%	Wzrost o 2,93%
Tworzywa sztuczne	508,54		501,12		spadek o 1,46 %	
Szkło	363,936		369,14		wzrost o 1,43 %	
Wielkogabarytowe	439,26		523,26		Wzrost o 19,12 %	
Popiół	53,00		149,98		Wzrost o 182,98 %	
Biodopady	308,43		555,38		Wzrost o 80,07 %	
Opony	47,26		53,34		Wzrost o 12,87 %	

Powyższa tabela przedstawia porównanie ilości kilku podstawowych frakcji odpadów z podziałem na rok 2024 i 2025. Nieznacznie bo o 2,93 % zwiększyła się ilość odpadów odbieranych od mieszkańców w sposób selektywny (tj. papier, opakowania ze szkła oraz tworzywa sztuczne).

Najwyższy niemalże 3-krotny wzrost ilości odpadów odnotowano w przypadku popiołu i żużlu oraz biodopadów w tym odpadów zielonych i kuchennych o ponad 80,07 %.

Jeśli chodzi o największy spadek masy analizowanych w tabeli 4 odpadów w porównaniu z 2024 r. osiągnięto w przypadku odpadów o kodzie 20 03 01 tj. niesegregowane (zmieszane) odpady (spadek o 10,43 %).

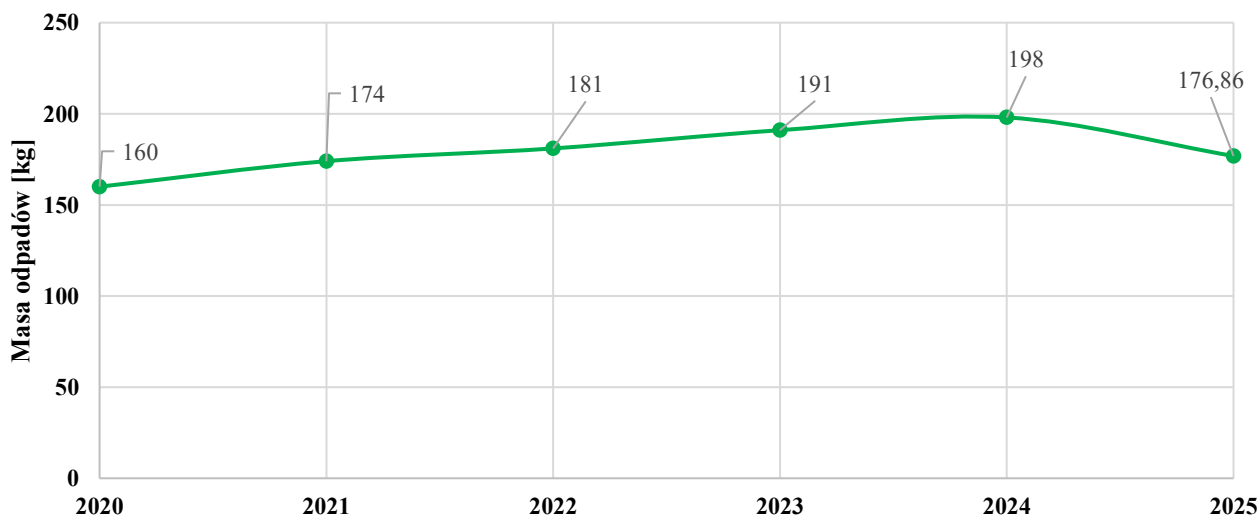
1.1. ODPADY NIESEGREGOWANE (ZMIESZANE)

W 2025 r. z terenu gminy Barczewo odebrano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych łącznie 2 662,80 Mg odpadów zmieszanych, co stanowi około 50,56 % w stosunku do całej masy odebranych odpadów. Jeden zadeklarowany mieszkaniec gminy Barczewo wytwarza 176,86 kg odpadów zmieszanych na rok, co przekłada się na 14,74 kg na mieszkańca na miesiąc.

Analizując kilka wcześniejszych lat 1 mieszkaniec wytworzył niesegregowanych (zmieszanych) odpadów:

- 2025 r. 176,86 kg
- 2024 r. 198 kg
- 2023 r. 191 kg
- 2022 r. 181 kg
- 2021 r. 174 kg
- 2020 r. 160 kg

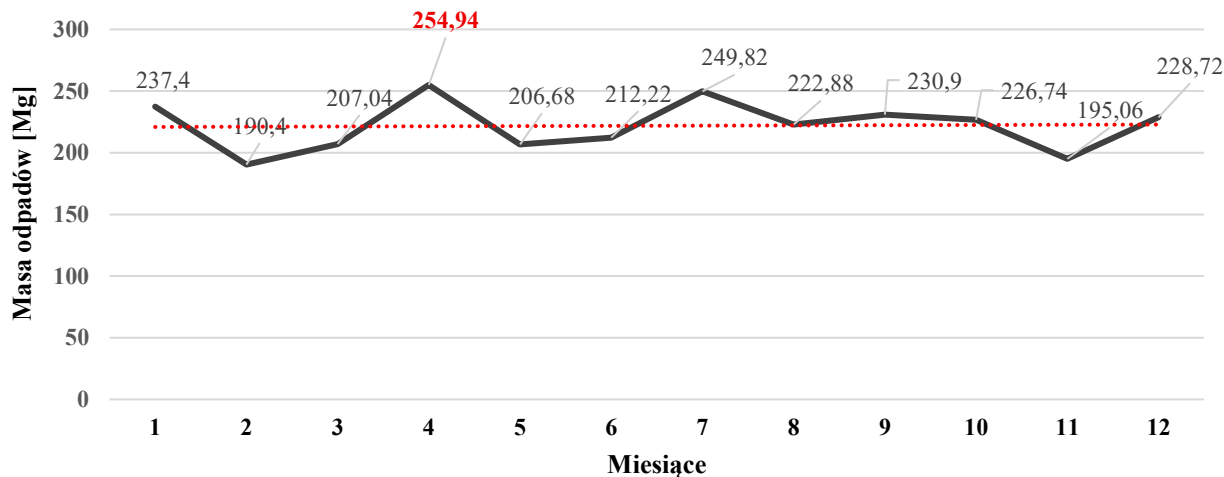
Wykres 5. Masa odpadów niesegregowanych wytworzonych przez 1 mieszkańca na rok.

W 2025 r. z terenu gminy Barczewo odebrano od właścicieli nieruchomości zamieszkałych łącznie 2 662,80 Mg odpadów niesegregowanych (zmieszanych).

Najwyższe wartości odpadów zmieszanych odnotowano w lipcu i kwietniu 2025 r., kiedy ich masa przekroczyła 249 Mg.

Wykres 6. Analiza zmieniającej się masy odpadów niesegregowanych (zmieszanych) z terenu gminy Barczewo od stycznia do grudnia 2025 r.

1.2. Ilość bioodpadów stanowiących odpady komunalne, odbieranych z terenu gminy oraz przeznaczonych do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych

Na terenie gminy Barczewo wszyscy właściciele jednorodzinnych nieruchomości zamieszkałych, którzy nie zadeklarowali gromadzenia bioodpadów w przydomowych kompostownikach mają obowiązek gromadzenia bioodpadów w pojemnikach koloru brązowego.

Od kwietnia 2025 r. zarządcy wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych sukcesywnie wyposażali boksy śmietnikowe w pojemniki o pojemności 240 litrów. W efekcie na koniec 2025 r. wszystkie boksy śmietnikowe na terenie miasta Barczewo zostały wyposażone w pojemniki.

W związku z obowiązkiem gromadzenia bioodpadów w pojemnikach koloru brązowego gmina Barczewo ponosi niższe koszty zagospodarowania bioodpadów w ZGOK. Koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów zielonych (20 02 01) w workach wynosi 945,00 zł, a koszt zagospodarowania ich bez worków czyli tak jak na terenie naszej gminy w pojemnikach to kwota 488,16 zł czyli (48% niższa stawka).

Odpady ulegające biodegradacji z terenu zabudowy wielolokalowej traktowane są jako odpady kuchenne. Koszt zagospodarowania 1 Mg odpadów kuchennych (20 02 01) w workach wynosi 1 296,00 zł, a koszt zagospodarowania ich bez worków w pojemnikach to kwota 432,00 zł czyli (66,67 % niższa stawka).

W 2025 r. z terenu gminy Barczewo nie przekazano do składowania pozostałości z sortowania odpadów komunalnych i pozostałości z procesu mechaniczno-biologicznego przetwarzania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

1.3. ODPADY SEGREGOWANE

Ilość odebranych odpadów segregowanych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2025 r. trzech podstawowych frakcji odpadów wyniosła:

- papier i tektura (20 01 01) i opakowania z papieru i tektury (15 01 01)- **275,26 Mg**
- tworzywa sztuczne (20 01 39)- **501,12 Mg**
- opakowania ze szkła (15 01 07)- **369,14 Mg**

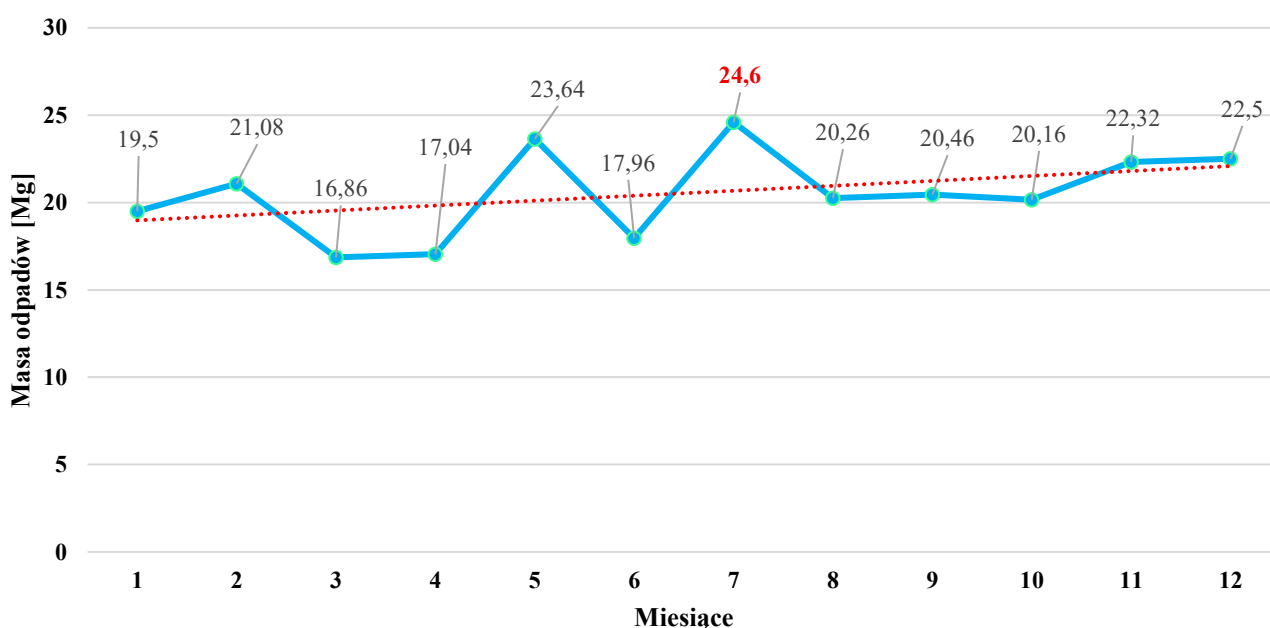
Powyższe frakcje mają niewielki udział w porównaniu do ilości odebranych od mieszkańców odpadów zmieszanych. W całym strumieniu odebranych odpadów komunalnych z terenu gminy Barczewo (nieruchomości zamieszkałe) w roku 2025 frakcje papieru i tektury, opakowań sztucznych oraz opakowań ze szkła stanowiły łącznie około 20,33 % .

PAPIER I TEKTURA I OPAKOWANIA Z PAPIERU I TEKTURY (20 01 01)

W 2025 r. z terenu gminy Barczewo odebrano łącznie 275,25 Mg papieru i tektury, co stanowi około 4,89% całkowitego strumienia odebranych odpadów komunalnych. W porównaniu z 2024 r. w analizowanym roku odebrano o 34,81 Mg więcej tej frakcji odpadów.

Poniżej przedstawiono porównanie ilości papieru i tektury odebranych z terenu gminy Barczewo w poszczególnych miesiącach 2025 r.

Wykres 7. Analiza zmieniającej się masy papieru i tektury z terenu gminy Barczewo w 2025 r.

Mieszkańcy w dużej mierze gromadzą te odpady „u źródła”, wystawiając je w wyznaczonych terminach odbioru w workach koloru niebieskiego. Najwyższa miesięczna ilość odebranych odpadów z terenu gminy Barczewo w 2025 r. wyniosła 24,60 Mg w lipcu. Średnia miesięczna ilość tych odpadów w 2025 r. wyniosła 22,94 Mg. W przeliczeniu na jednego zadeklarowanego mieszkańca gminy Barczewo w 2025 r. wytworzono 18,28 kg odpadów z papieru i tektury rocznie, co odpowiada 1,52 kg miesięcznie.

Tabela 5. Ilość odebranych odpadów o kodzie 20 01 01 – papier i tektura i 15 01 01 –opakowania z papieru i tektury – w poszczególnych miesiącach w 2025 r.

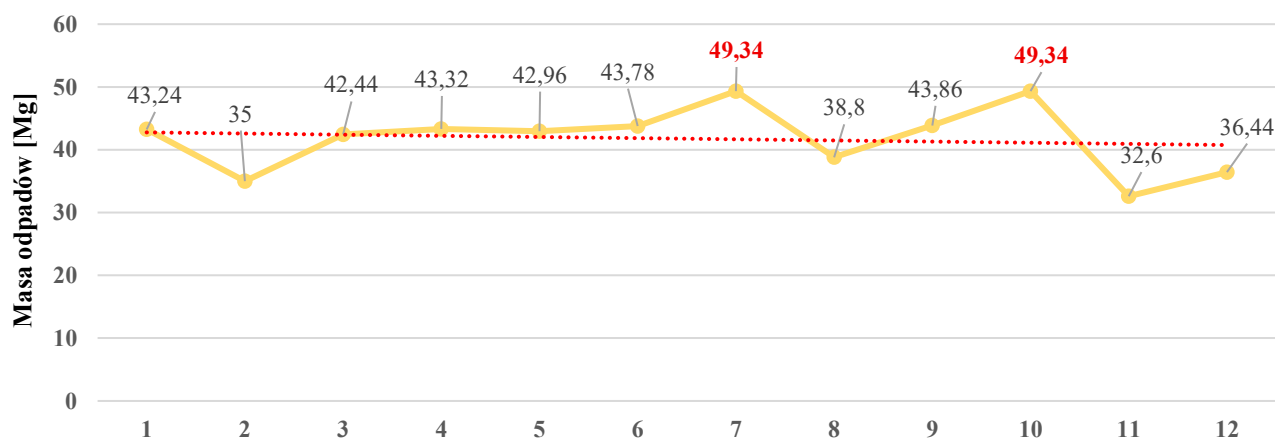
Miesiąc 2025 r.	ZUK Papier i tektura (20 01 01) [Mg]	PSZOK Papier i tektura (20 01 01) [Mg]	ZUK Opakowania z papieru (15 01 01) [Mg]	PSZOK Opakowania z papieru (15 01 01) [Mg]	SUMA ZUK + PSZOK [Mg]
styczeń	19,5	0	0	5,64	25,14
luty	16,46	0	0	0	16,46
marzec	16,86	0	0	4,36	21,22
kwiecień	17,04	0	0	0	17,04
maj	23,64	0	0	5,4	29,04
czerwiec	17,96	0	0	0	17,96
lipiec	24,6	0	0	2,8	27,4
sierpień	20,26	0	0	4,9	25,16
wrzesień	20,46	0	0	2,98	23,44
październik	20,16	0	0	3,02	23,18
listopad	22,32	0	0	2,4	24,72
grudzień	22,5	0	0	2	24,5
SUMA	241,76	0	0	33,5	275,26

Koszt zagospodarowania 1 Mg tej frakcji odpadów w instalacji komunalnej wynosi 124,20 zł brutto. Papier i tektura należą do odpadów ulegających biodegradacji i zostały poddane procesowi R12 czyli procesom poprzedzającym przetwarzanie wstępne odpadów w Zakładzie Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie.

TWORZYWA SZTUCZNE (KOD ODPADU 20 01 39)

W 2025 r. odebrano od mieszkańców zamieszkałych na terenie gminy Barczewo łącznie 501,12 Mg tworzyw sztucznych, co stanowi około 8,89% całkowitego strumienia odebranych odpadów komunalnych. Poniżej przedstawiono porównanie ilości tworzyw sztucznych odebranych z terenu gminy Barczewo w poszczególnych miesiącach 2025 r.

Wykres 8. Analiza zmieniającej się masy tworzyw sztucznych z terenu gminy Barczewo w 2025 r.

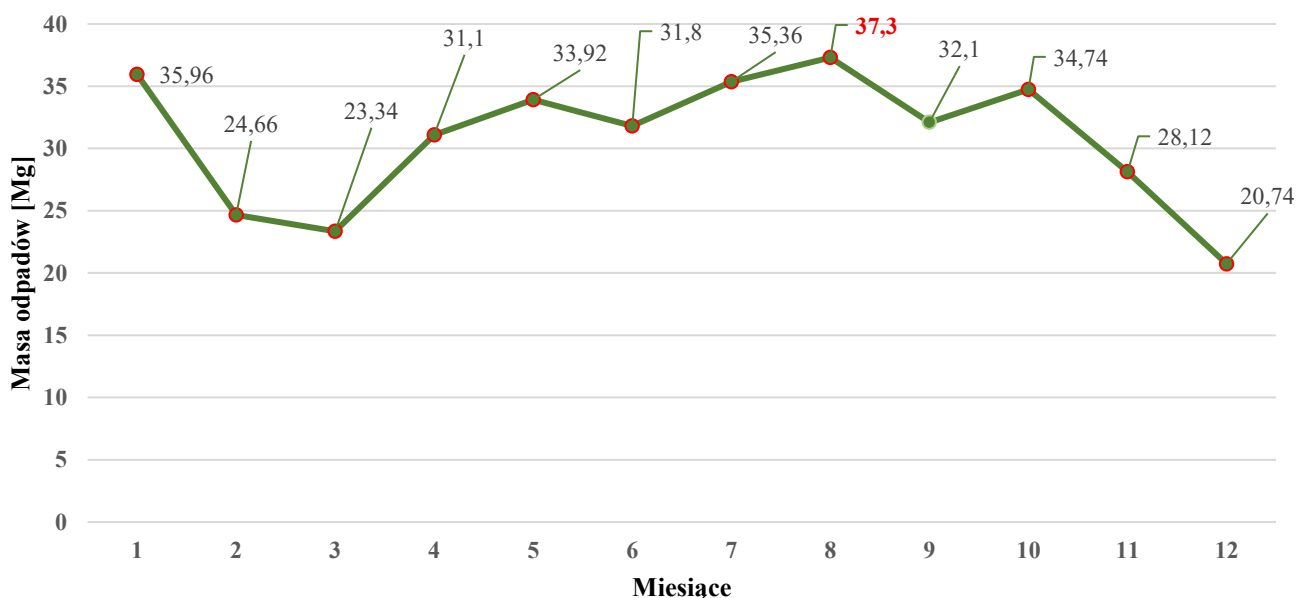

Najwyższa miesięczna ilość odebranych tworzyw sztucznych z terenu gminy Barczewo w 2025 r. wyniosła 49,34 Mg i została odnotowana w lipcu oraz październiku. Pozostałe wartości wahały się w przedziale od 32,60 Mg do 49,34 Mg. Średnia miesięczna ilość tych odpadów w 2025 r. wyniosła 41,76 Mg. W przeliczeniu na jednego zadeklarowanego mieszkańca gminy Barczewo w 2025 r. wytworzono 33,28 kg odpadów z tworzyw sztucznych rocznie, co odpowiada 2,77 kg miesięcznie.

OPAKOWANIA ZE SZKŁA (15 01 07)

W 2025 r. odebrano z terenu gminy Barczewo od właścicieli nieruchomości zamieszkałych łącznie 369,14 Mg opakowań ze szkła, co stanowi około 6,55% całkowitego strumienia odebranych odpadów komunalnych. Poniżej przedstawiono porównanie masy opakowań ze szkła odebranych z terenu gminy Barczewo w poszczególnych miesiącach 2025 r.

Wykres 9. Analiza odebranych opakowań ze szkła z terenu gminy Barczewo w 2025 r.

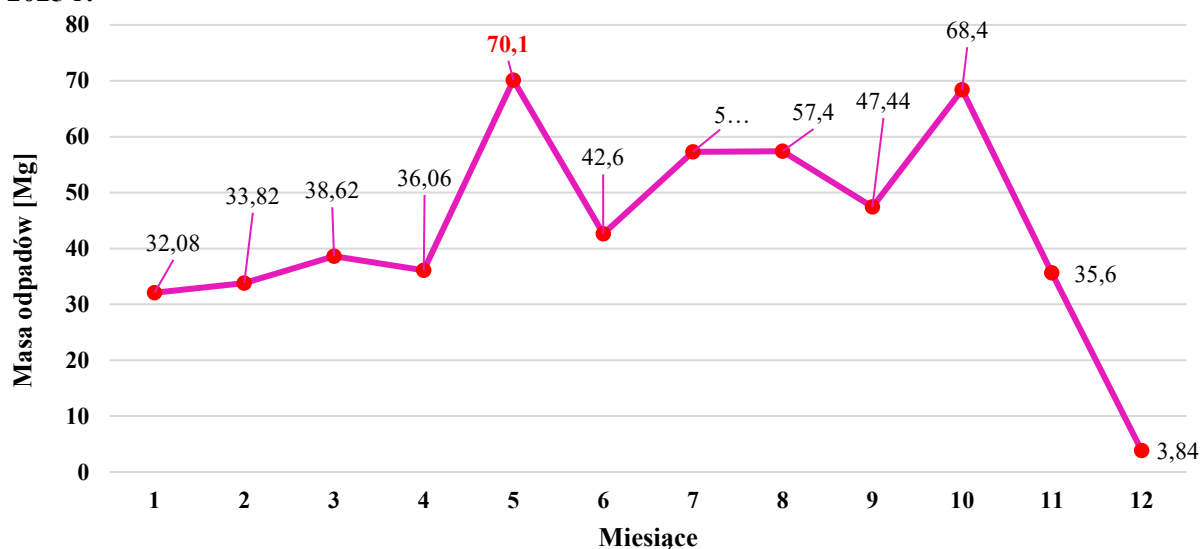
Najwyższą miesięczną ilość opakowań ze szkła odebrano w sierpniu 2025 r. – 37,30 Mg. Średnia miesięczna ilość tych odpadów w 2025 r. wyniosła 30,76 Mg. W przeliczeniu na jednego zadeklarowanego mieszkańca gminy Barczewo w 2025 r. wytworzono 24,52 kg odpadów ze szkła rocznie, co odpowiada 2,04 kg miesięcznie.

ODPADY WIELKOGABARYTOWE (20 03 07)

W 2025 r. odebrano z terenu gminy Barczewo łącznie 523,26 Mg odpadów wielkogabarytowych, z czego 76,10 Mg odpadów z podgrupy drewno zostało przekazanych do recyklingu w instalacji EGGER w Biskupcu. Ilość tej frakcji stanowiła 9,29% całkowitego strumienia odpadów komunalnych odebranych od mieszkańców gminy.

W 2025 r. odebrano o 84 Mg odpadów wielkogabarytowych więcej w porównaniu z 2024 r. Poniżej na wykresie przedstawiono masę odebranych odpadów wielkogabarytowych z terenu gminy Barczewo w 2025 r. Najwyższe ilości odnotowano w maju oraz październiku. Dzięki organizowanym raz na kwartał wystawkom odebrano 137,06 Mg tych odpadów bezpośrednio spod nieruchomości mieszkańców, natomiast pozostałą część mieszkańcy dostarczyli we własnym zakresie do PSZOK w Barczewie.

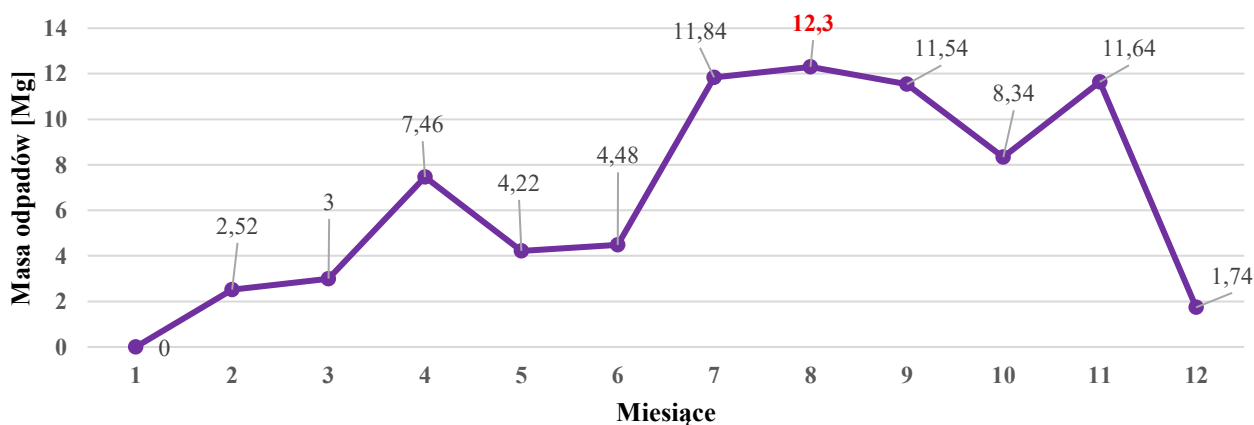
Wykres 10. Analiza zmieniającej się ilości odpadów wielkogabarytowych z terenu gminy Barczewo w 2025 r.

TEKSTYLIA (KOD ODPADU 20 01 11)

Zgodnie z przepisami obowiązującymi w Polsce od 1 stycznia 2025 r. gminy mają obowiązek selektywnego zbierania odpadów tekstylnych, w tym zużytej odzieży, obuwia, pościeli, ręczników oraz innych materiałów włókienniczych. Odpady tekstylne nie mogą być od tego momentu przekazywane do odpadów zmieszanych, a gminy są zobowiązane do zapewnienia możliwości ich selektywnej zbiórki, najczęściej realizowanej poprzez Punkty Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na wykresie 11 przedstawiono rosnącą z miesiąca na miesiąc ilość odpadów tekstylnych przekazanych do zagospodarowania w 2025 r. W analizowanym okresie od stycznia do 31 grudnia 2025 r. na terenie gminy Barczewo zebrano łącznie 79,08 Mg odpadów tekstylnych.

Wykres 11. Ilość tekstyliów odebranych od mieszkańców gminy Barczewo w 2025 r.

W czerwcu 2025 r. z terenu gminy Barczewo firma zewnętrzna usunęła z terenu gminy metalowe kontenery przeznaczone do zbiórki odzieży i tekstyliów nadających się do ponownego użycia. Likwidacja kontenerów była skutkiem znacznego zanieczyszczenia zbieranych odpadów, w tym obecności materiałów nienadających się do ponownego wykorzystania, takich jak odpady komunalne, stare meble, kartony, zużyte opony oraz inne niepożądane przedmioty. W konsekwencji uniemożliwiło to

prawidłowe zagospodarowanie tekstyliów oraz powodowało, że ich odbiór z tych lokalizacji stawał się nieopłacalny.

Niestety, w miejscach lokalizacji dotychczasowych kontenerów na tekstylia nadal notowano notoryczne gromadzenie odpadów. Na zdjęciu 1 przedstawiono sytuację w miejscowości Wipsowo, natomiast na zdjęciach 2, 3 i 4 zobrazowano nagromadzenie odpadów tekstylnych w rejonie boksów śmietnikowych w Barczewie.

Zdjęcie 1, 2, 3, 4. Nagromadzone odpady tekstylne w miejscu dotychczasowych lokalizacji usytuowania kontenerów.

2.5. Odpady zebrane w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK) w 2025 r.

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi mieszkańcy gminy Barczewo we własnym zakresie, bezpłatnie (w ramach złożonej deklaracji i ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi) dostarczyli do PSZOK w roku 2025 łącznie 724,0645 Mg odpadów.

Poniżej przedstawiono tabelę 6 z podziałem na rodzaj przyjętych odpadów oraz odebraną masę. Odpady zebrane w PSZOK stanowią 12,85% odpadów całego strumienia odpadów zebranych z nieruchomości zamieszkałych.

Tabela 6. Odpady dostarczone przez mieszkańców gminy Barczewo do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Barczewie (PSZOK) w 2025 r.

Kod zebranych odpadów	Rodzaj zebranych odpadów	Masa zebranych odpadów komunalnych [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	33,50
16 01 03	Zużyte opony	53,34
20 01 11	Tekstylia	61,88
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	9,38
20 01 28	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcze i żywice inne niż wymienione w 20 01 27	12,90
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,475
20 01 33*	Baterie i akumulatory łącznie z bateriami i akumulatorami wymienionymi w 16 06 01, 16 06 02 lub 16 06 03 oraz niesortowane baterie i akumulatory zawierające te baterie	0,6095
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 02 21 i 20 02 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	2,77
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	0,93
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	162,08
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	310,10
20 03 07* ex	Odpady wielkogabarytowe (drewno)	76,10
SUMA		724,0645

X. MASA ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA ORAZ STOSUNEK MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEKAZANYCH DO TERMICZNEGO PRZEKSZTAŁCANIA DO MASY ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWORZONYCH NA TERENIE GMINY

W tabelach 7 i 8 przedstawiono masę odpadów powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych z terenu całej gminy Barczewo oraz po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) przekazanych do termicznego przekształcania w 2025 r. Wszystkie odpady wykazane w poniższych tabelach zostały poddane procesowi R1 czyli wykorzystane jako paliwo lub inny środek wytwarzania energii. W celu łatwiejszego zilustrowania podzielono masę odpadów na kod i rodzaj oraz wskazano informację dotyczącą instalacji w której ostatecznie odpady zostały zagospodarowane.

Tabela 7. Informacje o masie odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych, przekazanych do termicznego przekształcania w 2025 r.

Nazwa i adres instalacji w której zostały wytworzone odpady, powstałe z odebranych i zebranych przez podmiot odpadów komunalnych przekazane do termicznego przekształcania	Kod i rodzaj odpadów	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu odpadów selektywnie odebranych i zebranych, przekazanych do termicznego przekształcania odpadów w tonach [Mg]	Nazwa instalacji do której przekazano odpady do termicznego przekształcania odpadów
Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	19 12 10 Odpady palne (paliwo alternatywne)	264,3037	Dobra Energia dla Olsztyna Sp. z o.o.
	19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	306,8812	Dobra Energia dla Olsztyna Sp. z o.o.
SUMA:		571,1849	

Tabela 8. Informacja o masie odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do termicznego przekształcania w 2025 r.

Nazwa i adres instalacji w której zostały wytworzone odpady, powstałe z odebranych i zebranych przez podmiot odpadów komunalnych przekazane do termicznego przekształcania	Kod i rodzaj odpadów	Masa odpadów, powstałych po sortowaniu niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych odebranych, przekazanych do termicznego przekształcania odpadów w tonach [Mg]	Nazwa instalacji do której przekazano odpady do termicznego przekształcania odpadów
Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi Sp. z o.o. w Olsztynie	19 12 10 Odpady palne (paliwo alternatywne)	454,2383	Dobra Energia dla Olsztyna Sp. z o.o.
	19 12 12 Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	437,2529	Dobra Energia dla Olsztyna Sp. z o.o.
SUMA:		891,4912	

Na podstawie danych zawartych w tabelach 8 i 9 przy uwzględnieniu łącznej masy odebranych i zebranych odpadów komunalnych z terenu całej gminy Barczewo (nieruchomości zamieszkałe i niezamieszkałe) w ilości 6 177,80 Mg łączna masa odpadów komunalnych przekazanych do termicznego przekształcania wyniosła 1 462,68 Mg.

XI. INNE DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI

W dniu 25 października 2024 r. podpisana została umowa z firmą Prosatis S. z o.o. z siedzibą w Olsztynie na świadczenie usług w zakresie promocji i komunikacji Gminy Barczewo w ramach realizacji kampanii informacyjno-edukacyjnej dotyczącej prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi. W ramach kampanii "segregujeMY w gminie Barczewo", ww. umowa była kontynuowana w 2025 roku:

- powstała nowa ulotka związana z segregacją odpadów. Ulotka została dołączona do każdego zawiadomienia o zmianie stawki oraz w większej ilości przekazana została zarządom wspólnot i spółdzielni mieszkaniowych,

PSZOK
Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych jest to miejsce, do którego można dostarczyć BEZPŁATNIE odpady. Muszą być one posegregowane. **Mieszkańcy samodzielnie rozdzielają odpady w wyznaczonych miejscach.**

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH
BARCZEWO, UL. PROSTA 15
PSZOK czynny w godzinach:
(liczącym w dniach od poniedziałku do piątku)
od 1 października do 30 kwietnia
Wtorek: 7:00 – 15:00
Sobota: 8:00 – 15:00
1 maja do 30 września
Wtorek: 7:00 – 15:00
Czwartek: 10:00 – 17:00
Sobota: 8:00 – 15:00

PSZOK PRZYJMUJE ODPADY TYLKO OD MIESZKAŃCÓW GMINY BARCZEWO
Niechcąc się okazać dokumentem tożsamości i złożenie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w Urzędzie Miejskim w Barczewo. **PSZOK nie odbiera odpadów pochodzących z przedsiębiorstw gospodarczych, instytucji publicznych i rolniczych.**

RECYKLING
Niczym dla Macie do ochrony środowiska i oszczędności zasobów naturalnych. Dzięki segregacji odpadów zmniejszamy ilość śmieci trafiających na wysypiska, ograniczamy emisję gazów cieplarnianych i wspieramy pasywne wykorzystanie surowców. **Składy z nas może przyciągnąć się do czystszej świata, dzięki o odpowiedzialnej segregacji.**

KONTROLA SEGREGOWANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH
Czy wiecie, że prowadzone są regularne kontrole jakości segregowania odpadów komunalnych?
W trakcie kontroli sprawdzane są m.in. prawidłowość segregacji, obecność wymaganych pojemników oraz poprawność ich użytkowania. Wykazanie jest dokumentacją fotograficzną, a mieszkańcy otrzymują informację zwrotną w postaci naklejek, ale także pisemnej informacji w sytuacji wykrycia znaczących uchybień.
NAJČĘSZTZE UCZYBIENIA:
- brak pojemników na bioodpady (brązowy pojemnik) lub na odpady zmieszane
- wrzucenie do odpadów zmieszanych tworzywa sztuczne, papier, czy inne odpady, które powinny być segregowane
- nieodpowiednie postępowanie z odpadami budowlanymi, które należy dostarczać do PSZOK.

SEGREGUJEMY W GMINIE BARCZEWO
Czy Twoje odpady trafiają tam, gdzie powinny? Sprawdź, co wrzucać i do jakiego pojemnika!

CZY TWOJE ODPADY TRAFIAJĄ TAM, GDZIE POWINNY? SPRAWDŹ, CO WRZUCAĆ I DO JAKIEGO POJEMNIKA!

- zakupiono materiały edukacyjne na konkursy dla dzieci ze szkół oraz gadzety promujące segregację odpadów

Zdjęcie 5,6,7. Gadzety edukacyjne związane z akcją „segregujeMY w gminie Barczewo”.

-zakupiono 30 sztuk ramek OWZ (zewnętrzna, zatraskowa) w formacie B1 (100 cm x 70 cm), które zostały zamontowane na wybranych boksach śmietnikowych zlokalizowanych na terenie miasta Barczewo,

Zdjęcie 8, 9, 10. Ramki na plakaty, informacje związane z prawidłową gospodarką odpadami.

- przeprowadzono 5 spotkań proekologicznych dla uczniów publicznych szkół podstawowych,

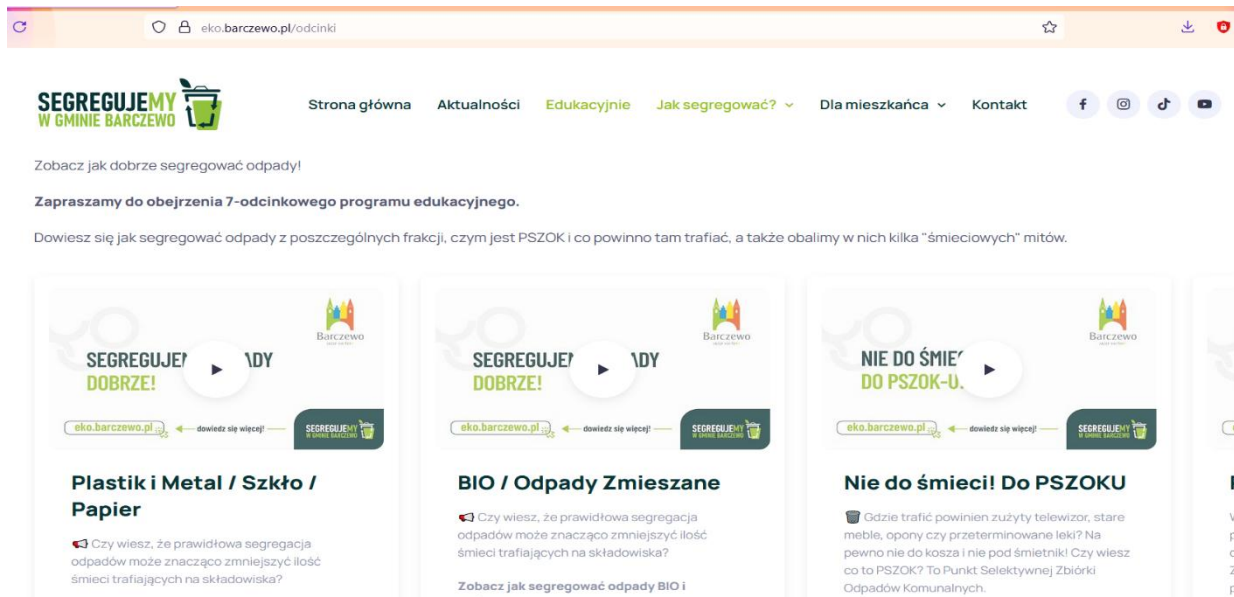
Zdjęcie 11, 12. Spotkania, warsztaty z aktorem na temat segregacji odpadów.

- powstały spoty, filmiki poświęcone segregacji odpadów, oto kilka przykładów:

- powstała strona internetowa eko.barczewo.pl poświęcona tematyce związanej z gospodarką odpadami w gminie Barczewo,

- nowa wiata śmietnikowa przy ul. Cichej w Barczewie

W związku z utrzymującymi się od kilku lat przypadkami nagromadzenia i podrzucania odpadów oraz licznymi zgłoszeniami mieszkańców budynków zlokalizowanych przy ul. Mickiewicza i ul. Traugutta w Barczewie, korzystających z „boksu śmietnikowego” przy ul. Cichej, zaistniała konieczność zamknięcia dotychczasowego miejsca gromadzenia odpadów i posadowienia w jego bezpośrednim sąsiedztwie nowego boksu.

Dotychczasowy boks uległ znacznemu zniszczeniu w wyniku kilkakrotnych pożarów odpadów, w tym uszkodzeniu zadaszenia, które było nieszczelne i zdegradowane. Dodatkowo brakowało w nim wystarczającej przestrzeni na ustawienie pojemników w odpowiednich kolorach przeznaczonych do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Stan techniczny i estetyczny obiektu był niewystarczający, co mogło negatywnie wpływać na motywację mieszkańców do prowadzenia selektywnej zbiórki. Ponadto w rejonie boksu notorycznie podrzucano odpady wielkogabarytowe, budowlane oraz inne nieprzeznaczone do tego miejsca frakcje.

Zdjęcie 13, 14. Sytuacja z nagromadzonymi odpadami przed realizacją inwestycji budowy boksu śmietnikowego przy ul. Cichej w Barczewie.

Wykonano prace ziemne (pod nadzorem archeologa) związane z budową wiaty śmietnikowej na terenie zabytkowego układu urbanistycznego oraz nawarstwień kulturowych starego miasta Barczewo, zlokalizowanej przy ul. Cichej w Barczewie na działce nr 106/2, obręb 3 m. Barczewo. W dniu 22 lipca 2025 r. posadowiono nową wiatę śmietnikową, która następnie, w dniu 19 sierpnia 2025 r., została wyposażona w pojemniki przeznaczone do selektywnej zbiórki odpadów. W 2025 r. boks został oddany do użytku mieszkańcom pobliskich zabudowań.

Zdjęcie 15, 16, 17. Budowa nowego boksu śmietnikowego przy ul. Cichej w Barczewie.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest

Wydział Gospodarki Komunalnej, Transportu i Ochrony Środowiska na bieżąco realizuje *Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Barczewo*. W budżecie Gminy na ten cel w 2025 r. zostały zabezpieczone środki finansowe w kwocie 30.000 zł. Łączny koszt zadania wyniósł 27 995,76 zł ze środków własnych wydatkowanych zostało 21 395,76 ze środków WFOŚiGW w Olsztynie 6 600,00 zł.

Usunięto łącznie 19,94 tony wyrobów zawierających niebezpieczny azbest z terenu z 7 nieruchomości znajdujących się na terenie gminy Barczewo.

XVI. OSIĄGNIĘTE POZIOMY RECYKLINGU I OGRANICZENIA MASY ODPADÓW BIODEGRADOWALNYCH

W tabeli 9 przedstawione zostały wymagane oraz osiągnięte przez gminę Barczewo poziomy:

- ograniczenia masy odpadów ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania w 2025 r.
- recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych,
- składowania odpadów komunalnych.

W dniu 30 marca 2026 r. zostało wysłane poprzez bazę BDO sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie Barczewo za 2025 rok. Na chwilę obecną sprawozdanie jest na etapie weryfikacji przez pracowników Urzędu Marszałkowskiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie w związku z czym podane w tabeli 10 poziomy recyklingu mogą ulec zmianie i zostaną wówczas zaktualizowane.

Tabela 9. Wymagane i osiągnięte poziomy w 2025 r.

Rodzaj odpadów	Wymagany poziom w 2025 r.	Osiągnięty poziom przez gminę Barczewo	Uwagi
Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania	do 35 %	0	Poziom osiągnięty
Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych	55%	36,16 %	Poziom nieosiągnięty
Osiągnięty poziom składowania odpadów komunalnych	BRAK WYMOGÓW	0,40 %	---

XVII. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

1. Analiza ma na celu dostarczenie kluczowych informacji niezbędnych do dalszego doskonalenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Barczewo.
2. System gospodarowania odpadami komunalnymi w gminie funkcjonuje prawidłowo. W 2025 roku objętych nim było 15 056 mieszkańców, którzy złożyli deklaracje dotyczące gospodarowania odpadami.
3. Jednocześnie obserwuje się systematyczny wzrost kosztów związanych z odbiorem, transportem i zagospodarowaniem odpadów. W 2025 roku wydatki te były wyższe o 14,56% w porównaniu do roku 2024. W analizowanym okresie obowiązywała stawka opłaty wynosząca od lutego 2025 r. 37,00 zł miesięcznie od osoby lub 32,00 zł miesięcznie w przypadku kompostowania bioodpadów w przydomowych kompostownikach. Warto zauważyć, że liczba mieszkańców deklarujących kompostowanie wzrosła o 390 osób.
4. Wszystkie odpady zmieszane były kierowane do mechaniczno-biologicznego przetwarzania w instalacji ZGOK w Olsztynie. W 2025 roku odebrano 2 662,80 Mg odpadów niesegregowanych, co oznacza spadek o 10,43% względem roku poprzedniego (2 972,77 Mg). Jest to pozytywny trend wskazujący na stopniowe ograniczanie ilości odpadów zmieszanych.
5. W zakresie selektywnej zbiórki odpadów odnotowano niewielki wzrost. W 2025 roku zebrano 1 145,52 Mg odpadów selektywnych (papier, szkło, tworzywa sztuczne), co stanowi wzrost o 2,93% w stosunku do roku 2024. Dynamika ta jest jednak nadal niewystarczająca.

6. Kluczowym problemem pozostaje nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu. W 2025 roku poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia wyniósł 36,16%, przy wymaganym poziomie 55%. Oznacza to ryzyko nałożenia kary finansowej przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie w kolejnych latach.

7. W 2025 roku kontynuowano działania edukacyjne w ramach akcji „Segregujemy w gminie Barczewo”, obejmujące m.in. konkursy ekologiczne, spotkania z mieszkańcami oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. Ponadto wznowiono program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

8. Dalsze zwiększanie poziomu recyklingu wymaga przede wszystkim wzrostu udziału odpadów zbieranych selektywnie, co jest możliwe jedynie przy aktywnym zaangażowaniu mieszkańców w prawidłową segregację odpadów.

9. Priorytetem dla gminy Barczewo na kolejne lata powinno być intensyfikowanie działań edukacyjnych oraz zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności w zakresie właściwego sortowania odpadów oraz ochrony środowiska.